

Okruhy ke zkoušce z lexikologie

1. Lexikologie jako vědní disciplína; slovo jako základní jednotka slovní zásoby.
2. Lexikografie, typy slovníků; výkladové slovníky českého jazyka (výstavba hesla).
3. Slovní zásoba českého jazyka, příčiny změn, odraz vývoje společnosti.
4. Vztah centra a periférie ve slovní zásobě češtiny; frekvence slov.
5. Způsoby obohacování slovní zásoby v češtině.
6. Tvoření slov v češtině odvozováním (slovotvorný základ, předpony, přípony, koncovky).
7. Tvoření slov v češtině skládáním; hybridní složeniny a jejich stylová platnost.
8. Univerbizace a multiverbizace v současné češtině.
9. Zkracování slov v češtině a ostatní způsoby kondenzace.
10. Internacionalizace a nacionalizace ve slovní zásobě češtiny, přejímání cizích slov.
11. Vztah polysémie a homonymie slov, paronymie; tzv. zrádná slova.
12. Synonyma z hlediska lexikálního, významového a stylistického.
13. Antonyma; lexikální negace.
14. Přenášení významu (metafora, metonymie, synekdocha), vztah nadřazenosti a podřazenosti (hyponymie a hyperonymie).
15. Expresivita slov; typy expresivity a způsoby vyjadřování.
16. Frazeologie; konexita jazykových jednotek v textu; výrazy citátové.
17. Terminologie a intelektualizace spisovného jazyka.
18. Dynamika slovní zásoby (archaismy, historismy, neologismy, okazionalismy).
19. Vývojové tendence v současné slovní zásobě češtiny.
20. Lexikální typologie, charakteristické rysy češtiny.
21. Spisovnost a nespisovnost ve slovní zásobě; stylová příznakovost slov (hovorovost, poetismy, výrazy knižní).